

Srečno novo leto 1960

Ko se na pragu v leto 1960 poslavljamo od starega leta, ki je bilo za nas tako pomembno, je prav, da se ozremo nazaj na pot, ki smo jo prehodili, na naše uspehe, na delo, ki ga nismo utegnili dokončati in ga bomo morali kljub novim nalogam izvršiti v prihodnjem letu. Naravno je, da se istočasno, ko delamo prvi grobi obračun našega dela v preteklem letu, že oziramo na tisti del poti, ki je še pred nami, ki sicer ni lahek, vendar lažji, kakor je bila pot, ki smo jo prehodili do danes. Ta pot bo lažja, ker dobivamo neposredni proizvodjalci iz dneva v dan močnejšo materialno osnovo, ki sprošča iniciativo najširših množic in daje proizvodnim silam nesluten polet.

Ta razgibanost je v preteklem letu zajela tudi naš žilav kolektiv, ki je v letu 1959 dosegel rezultate, na katere je lahko vsak cinkarnar ponosen. Dokazali smo skupnosti, da znamo delati, še več, da znamo tudi gospodariti. Družba nam je zaupala razpolaganje z znatno večjimi sredstvi kakor kdajkoli prej. Mi pa smo dokazali, da smo vredni tega zaupanja. Ta izpit smo opravili že kar ob začetku leta, ko smo razdeljevali sredstva za osebne dohodke in sklade. Takrat nismo mislili samo na sebe, ampak smo se zavedali, da je treba našo staro tovarno obnavljati, tehnološke procese izboljšavati in obseg poslovanja širiti, da bodo tudi naši otroci imeli kruh in streho nad glavo.

Tarifni pravilnik, s katerim smo postavili solidno osnovo za nadaljnjo izgradnjo stimulativnih oblik nagrajevanja, je že v prvi fazi dal zadovoljive rezultate in je stimulativno vplival na dvig proizvodnje ter omogočil uredeitev do tedaj nemogočih notranjih odnosov. Razdelitev čistega dohodka na sklade in osebne dohodke moramo danes po preteku leta smatrati za uspeh in dokaz zrelosti kolektiva.

Iz zastarelih dotrajanih naprav smo izvlekli največjo proizvodnjo odkar podjetje obstoja. Ta proizvodnja je bila cenejša in kvalitetnejša.

Proizvodnost dela smo izboljšali, pri tem pa nismo pozabili na delovnega človeka. Za zaščitna sredstva, okrepčila, letne dopuste in stanovanja je kolektiv namenil znatno večja sredstva kakor v preteklosti.

Časi, ko smo skoraj do kolena gazili po blatnem dvorišču, bodo kmalu šli v pozabo. Prav tako pa primitivno prenašanje in potiskanje tovorov po blatni brozgi nekdanje Cinkarne.

Čeprav smo v topilnici že presegli letno proizvodnjo 18.000 ton cinka, povečali proizvodnjo v vseh obratih, znižali materialne stroške, izboljševali tehnološke postopke, si moramo ravno ob prelomnici leta odkrito priznati, da ni bilo vse kakor bi bilo treba, da je bilo še mnogo subjektivnih slabosti, ki so naše delo zavirale in s katerimi se bomo morali v prihodnjem letu ponovno spoprijeti.

Pred nami je leto 1960, ki bo pomenilo v razvoju Cinkarne novo pomembno prelomnico. V tem letu nas čaka ogromno delo. Boriti so bomo morali še za večjo proizvodnjo na obstoječih napravah, zasilno mašiti ozka grla, izboljšati organizacijo dela in produktivnost dela, istočasno pa graditi novo tovarno za proizvodnjo žveplene kisline ter rekonstruirati prazilne naprave. Razen tega pa bo treba izdelati nove investicijske programe za izgradnjo kemične industrije in povečanje proizvodnje cinka. Izgrajevati bomo morali sistem na-

grajevanja in skrbeti za družbeni standard.

Res, dela bo ogromno, potrebni bodo večji napor, toda pred nami je svetla perspektiva, saj bomo vzdali zopet nov temeljni kamen za nadaljnji razvoj podjetja, ki se mu obeta v prihodnjih letih do sedaj nesluteni razvoj in napredek, kar pa pomeni naš napredek, napredek našega lepega mesta ter obeta lepšo perspektivo našim otrokom, ki bodo zasedli lepša in svetlejša delovna mesta.

Želimo vsem cinkarnarjem mnogo uspeha pri svojem vsakdanjem delu in pri delu za izgradnjo naše tovarne.

Za Novo leto 1960 pa voščimo z našim starim pozdravom:

SREČNO!

Predsednik DS:
Drago Murovič

Glavni direktor:
Kamilo Hilbert

Zimski motiv

Foto Zele Pavle

DRUŠTVO LJUDSKE TEHNIKE CINKARNE V LETU 1959

Kljub večkratnim in skromnim začetkom se je delo društva LT Cinkarne v teku letošnjega leta široko razmahnilo. De vrstice naj bi omogočile vpogled članom društva in vsem delavcem kolektiva v delo društva.

Po številu članstva je naše društvo v Cinkarni druga najmočnejša družbena organizacija.

Število članov se je v tekočem letu 1959 povečalo za 102 člana in sicer od 204 članov v letu 1958 na 306 članov v letu 1959. Upamo pa, da se bo to število še povečalo.

Povečanje članstva ni plod kampanjskega vključevanja, temveč rezultat načrtnega dela, glasom sklepa upravnega odbora, ki je bil sprejet na II. redni seji.

Trenutno delujejo v društvu naslednje sekcije:

- Avtomotor sekcija s 139 člani
- Strojna sekcija z 72 člani
- Foto sekcija z 38 člani
- Radio sekcija z 20 člani
- Elektro sekcija z 29 člani
- Kino sekcija z 8 člani

Ustanavlja se metalurška sekcija, ki naj bi težila izključno za izboljšanje strokovne izobrazbe v metalurgiji zaposlenih delavcev.

Upamo, da bo zamisel UO ob pomoči naših strokovnjakov metalurgov uspela in nam o.n. gočila razviti v širokem krogu naših delavcev zanimanje za dvig in izpopolnjevanje lastne strokovnosti.

Delo društva se je razvijalo po nalogah UO, katere si je zadal in jih potem potom navedenih sekcij sprovajal. Tako so poedine sekcije v svojem delokrogu opravile naslednje delo: Strojna sekcija je izdelala za potrebe podjetja naslednje prototipe:

- mešalec za laboratorij;
- napravo za destiliranje vode;
- ročno vijačno stiskalnico z električnim gretjem;
- stroj za poliranje avtotipijskih plošč
- avtomatično napravo za čiščenje dna pri granulirnem krožniku;
- dvizno mizo pri parni valjni progi;
- aglomeracijski jašek;

8. napravo za izparevanje fenolnih vod.

Poleg omenjenih prototipov sta strojna in elektro sekcija pomagali pri izvajanju nujnih popravil in remontov, z ozirom na pospešeni tempo proizvodnje.

Radio sekcija je poleg praktičnega proučevanja radio materiala in spajkanja pričela z začetniškim tečajem za radioamaterje. Še povsem neizkušeni člani sekcij pa so zgradili 3 makete radijskih sprejemnikov, katere bomo podarili celjski gimnaziji za poučevanje dijakov v radioelektriki.

Foto sekcija je priredila dva tečaja za začetnike in izvežbane amaterje. Izvedla je fo-

tografiranje raznih tovarniških objektov in poedinih faz proizvodnje. Njeni člani so s pomočjo obeh vodij sekcij lepo napredovali pri izvajanju del v temnici. Na mednarodni razstavi foto amaterskih del, ki se je vršila v Celju, so člani naše sekcije razstavili 10 del katere je žirija ugodno ocenila.

Avtomoto sekcija je tekom leta priredila tri tečaje za šoferje amaterje. Na teh tečajih so se člani priučili vožnje z motorjem in avtomobilom. Za mladince je na prošnjo mladinske organizacije priredila sekcija brezplačen tečaj, katerega je obiskovalo 20 mladincev. Poleg tega pa sekcija periodično izvaja kondicijske vožnje za šoferje amaterje, ki nimajo lastnih vozil.

Posebno omembe vredno je vzgajanje gojencev doma »Miha Pintar« v Dobrni. Predavatelji, člani strojne in elektro sekcije priučujejo te gojence praktičnih del in jih pripravljajo za učenje kovinskih strok.

Za potrebe naših sekcij smo med letom nabavili inventar v vrednosti 3.000.000 dinarjev. Za tečaje in dela po sekcijah je bilo uporabljeno ca. 750.000 dinarjev. Za pomoč šolam in raznim društvom smo izdali ca. 140.000 dinarjev.

Iz opisa dejavnosti posameznih sekcij je razvidno, da je društvo tekom leta svojo dejavnost zelo razgibalo ter tako nudilo članom pri njihovem usposabljanju vso pomoč, s tem pa tudi prispevalo k napredku podjetja.

Ing. Makasovič Boris

Perspektivni razvoj industrije anorganskih pigmentov v Jugoslaviji s posebnim ozirom na Slovenijo

Anorganski pigmenti so ena od osnovnih komponent premaznih sredstev, ki določajo karakter premaza z ozirom na njegove funkcije, barvo, fizikalne lastnosti itd., poleg tega se pa uporabljajo še v različnih industrijskih panogah kot na primer v gumarski, papirni industriji ter industriji plastičnih in umetnih mas. Vzporedno s tehničnim napredkom in dvigom življenjske ravni v svetu, raste tudi industrija anorganskih pigmentov, ki je dosegla v letu 1958 proizvodnjo ca. 2.191.000 ton. Od te količine je:

Titanovega belila	961.000 ton
Cinkovega belila	445.000 ton
Litopona	300.000 ton
Svinčevega belila	45.000 ton
Železnih oksidov	125.000 ton
Svinčenih oksidov	133.000 ton
Pisanih pigmentov	145.000 ton
Ostalih pigmentov	37.000 ton

Proizvodnja pigmentov v državah vzhodne bloka je samo ocenjena, ker ustreznih podatkov ne objavljajo.

V proizvodnji pigmentov imajo beli pigmenti dominantno vlogo. Tu je opaziti v zadnjih decenijah silen vzpon proizvodnje titanovega belila, kar gre deloma na račun ostalih belih pigmentov. Proizvodnja titanovega belila, ki je znašala leta 1920 1000 ton je narasla v letu 1959 na 1.000.000 ton. Padanje proizvodnje ostalih belih pigmentov prihaja posebno v industrijsko visoko razviti deželah do največjega izraza. Kot primer navajam prikaz proizvodnje belih pigmentov v ZDA.

	v 000 ton				
	TiO ₂	ZnO	Litopon	Pb-bel.	Skupaj
1939	90	157,3	142,8	98,4	448,5
1948	200	218,4	127,0	46,0	591,4
1950	220	200,0	96,0	56,0	572,0
1957	414	165,1	33,2	17,0	629,0

V evropskih državah ta premik ni tako oster ter se je ustvarilo gotovo ravnotežje med proizvodnjo titanovega belila in ostalimi belimi pigmenti. Čeprav se nahaja tudi v Evropi v izgradnji več velikih kapacitet za proizvodnjo titanovega belila, bodo ostali beli pigmenti še dokaj časa igrali znatno vlogo v industriji barv in lakov.

Proizvodnja pisanih pigmentov kaže stalno toda slabo tendenco naraščanja, razen morda železnih oksidov, ki so prodrli v nova uporabna področja in je vzpon hitrejši. Kot primer zopet navajam proizvodnjo te vrste pigmentov v ZDA:

	v 000 ton		
	1956	1957	
Rumeni in oranžni svinčevi kromati	22	23,4	
Rumeni cinkovi kromati	5,5	6,56	
Zeleni cinkovi kromati	4,75	4,10	
Zeleni kromoksid	7,0	5,5	
Molibden-kromat	5,5	5,4	
Železni oksidi (sintetični)	37,0	45,0	
Skupaj	81,75	89,96	

V Jugoslaviji se proizvajajo naslednji anorganski pigmenti: cinkovo belilo, litopon, svinčni oksidi (minij, 30, 23 in 33 % ter glajenka), železni oksidi (rdeči in črni), ultramarin, svinčevo belilo, kromovi in cinkovi pigmenti (rumeni in zeleni), svinčev kromat, cinkov tetroxikromat, pariško plava.

Ta proizvodnja je razdeljena na naslednja podjetja:

Chromos Zagreb: svinčevo belilo, kromova in cinkova rumena in zelena, pariško plava;
Duga Beograd: cinkovo belilo, svinčev kromat;

Cinkarna Celje: cinkovo belilo, litopon, svinčni oksidi, ultramarin;

Kemična tovarna Domžale, Domžale: litopon, svinčevi oksidi, svinčev belilo, kromovi pigmenti rumeni in zeleni, železni oksidi rdeči in črni;

Kemična tovarna Hrastnik, Hrastnik: železni oksidi rdeči in črni;

Kemična tovarna Podnart: cinkov tetroxikromat.

SedANJI obseg proizvodnje anorganskih pigmentov je naslednji:

	1955 v tonah	1958 v tonah
cinkovo belilo	3460	3925
litopon	2730	2975
svinčni oksidi	1920	1860
ultramarin	150	150
železni oksidi	250	250
svinčevo belilo	190	150
kromovi pigmenti	245	265
cinkovi pigmenti	—	5
pariško plava	50	18
svinčev kromat	—	—

Vgrajene kapacitete za proizvodnjo anorganskih pigmentov znašajo:

cinkovo belilo	6700 ton
litopon	3000 ton
svinčni oksidi	1900 ton
svinčevo belilo	
kromovi pigmenti	750 ton
cinkovi pigmenti	
pariško plava	
ultramarin	150 ton
železni oksidi	350 ton
svinčev kromat	250 ton
cinkov tetroxikromat	200 ton

Od skupno 13.300 ton vgrajenih kapacitet za proizvodnjo anorganskih pigmentov se nahaja v Sloveniji 9190 ton ali 69 %.

Proizvodnja, ki jo dovoljujejo kapacitete, pokriva domače potrebe. Splošen razvoj našega gospodarstva pa ima za posledico zahteve potrošnikov po kvalitetnejših proizvodih. Tem zahtevam industrija pigmentov v stanju v kakršnem je, ne more ugoditi. Pomanjkanje kvalitetnega asortimenta se posebno čuti pri litoponu, železnih oksidih, ultramarinu ter deloma pri cinkovem belilu in svinčenem miniju. Podjetja se danes že težko borijo za plasman na domačem trgu, medtem ko je izvoz nekaterih pigmentov (litopon, cinkovo belilo) popolnoma stagniral. Zaradi slabe kvalitete domačih produktov se pigmenti uvažajo kot na primer:

ultramarin	ca. 180 ton letno
železni oksidi	ca. 300 ton letno

Titanovo belilo, katerega ne proizvajamo, se uvažuje v količinah okrog 500 ton letno. Postavka uvoza titanovega belila se bo vsako leto večala.

Na podlagi realnih povpraševanj iz zapadno evropskih držav, bližnjega vzhoda in držav Latinske Amerike, bi se lahko izvozilo

litopona	2500 ton letno
cinkovega belila	1500 ton letno
svinčenih oksidov	1000 ton letno

Teh možnosti izvoza ne moremo izkoristiti, ali pa samo v minimalni meri, ker ne moremo ponuditi produktov, ki bi odgovarjali kvalitetnim pogojem kupcev. Poleg tega tudi cene niso konkurenčne. Kot primer naj navedem, da je leta 1955 bilo prodanih v tujino še okrog 1500 ton litopona in cinkovega belila, dočim je danes izvoz padel praktično na ničlo.

To kritično stanje v onem delu industrije pigmentov, ki je po proizvodnji najmočnejša, je posledica razmer, ki vladajo v samih proizvodnih napravah. Proizvodne naprave za litopon, ultramarin, svinčene okside in železne okside so popolnoma zastarele in v taki meri izrabljene, da je proizvodnja kvalitetnih izdelkov nemogoča. Z ozirom na to situacijo tudi z improvizacijami po obratih ni mogoče doseči nikakih rezultatov v pogledu izboljšanja tehnološkega procesa ali pa celo osvajanja novih asortimentov.

Jasno sliko tega stanja, posebno v slovenski industriji pigmentov, dobimo, če primerjamo procentualni odnos osnovnice za amortizacijo proti neodpisani vrednosti s stanjem 1. 1. 1959.

Litopon		
Cinkarna Celje	20,4 %	izrabljenost 79,6 %
Kemična Domžale	23,6 %	„ 76,4 %
Svinčni oksidi		
Cinkarna Celje	23,0 %	izrabljenost 77,0 %
Kemična Domžale	28,7 %	„ 71,3 %
Ultramarin		
Cinkarna Celje	30,3 %	izrabljenost 69,7 %
Železni oksidi		
Kemična Hrastnik	37,2 %	izrabljenost 62,8 %
Kemična Domžale	32,0 %	„ 68,0 %

Pravilnik o oddajanju stanovanj

Na podlagi 1. odstavka 49. člena Zakona o stanovanjskih razmerjih (Ur. list FLRJ šte. 16-279/59) je delavski svet na svojem zasedanju, dne 16. decembra 1959 sprejel naslednji

P R A V I L N I K O ODDAJANJU STANOVANJ

1. člen

S tem pravilnikom se ugotavlja, na kakšen način in katerim kategorijam delavcev se daje v uporabo nova stanovanja v hišah, katere je sezidalo podjetje in druga razpoložljiva, oziroma izpraznjena stanovanja, ki jih podjetje daje v uporabo, ter red prvenstva, po katerem se oddajajo stanovanja v uporabo.

2. člen

Pravico za dodelitev stanovanja imajo samo delavci, ki so v delovnem razmerju v podjetju.

3. člen

Odločbo o dodelitvi stanovanja v uporabo izda direktor podjetja na podlagi sklepa upravnega odbora.

4. člen

Predlog za izdajo sklepa o dodelitvi stanovanja daje stanovanjska komisija. Stanovanjsko komisijo se voli za eno leto. Komisijo sestavlja pet članov, od tega izvoli štiri upravni odbor podjetja, enega pa delegira sindikalna podružnica. Komisija sama izvoli predsednika.

Administrativno in tehnično poslovanje komisije vrši sekretar podjetja, oziroma oseba, ki jo on odredi.

5. člen

Stanovanja se bodo razdeljevala po sledenjem vrstnem redu:

A) visokokvalificiranim delavcem in uslužbencem z visoko ali višjo strokovno izobrazbo, ki so neobhodno potrebni podjetju, kar ugotavlja na podlagi obrazloženega predloga direktorja podjetja upravni odbor podjetja;

B) ostalim delavcem:

1. ki sploh nimajo stanovanja;
2. ki so sostanovalec ali podnajemniki;
3. ki jim je sedanje stanovanje glede na število družinskih članov pretesno ali zaradi slabe kakovosti neprimerno.

Pri določevanju vrstnega reda se upoštevajo samo tisti prosilci, ki so zaposleni pri podjetju najmanj 5 let. Izjema velja za prosilce pod točko A), če ima podjetje s prosilcem posebno pogodbo in pri dodeljevanju ležišč.

6. člen

Vrstni red prvenstva prosilcev pod B) sestavlja stanovanjska komisija na podlagi posebnih meril, ki jih na predlog upravnega odbora predpiše delavski svet podjetja in so sestavni del tega pravilnika.

Zoper vrstni red je dopusten ugovor na upravni odbor podjetja v roku 15 dni po objavi na razglasnih deskah.

7. člen

Poleg posebnih meril mora stanovanjska komisija upoštevati pravilno izkoriščanje sta-

novanjskih površin, upoštevajoč število prosilcevih ožjih družinskih članov (zakonec, otroci, posvojenci in starši prosilcev). Podnajemniška razmerja se sklepajo sporazumno s hišnim svetom in stanovanjsko komisijo podjetja, pri čemer se prvenstveno upošteva, da so podnajemniki v rednem delovnem razmerju s podjetjem.

8. člen

Stanovanjska komisija je dolžna obvestiti kolektiv o vseh razpoložljivih stanovanjih, ki jih dodeljuje podjetje.

Razglas mora vsebovati najmanj sledeče podatke:

1. število razpoložljivih stanovanj;
2. kje so stanovanja;
3. velikost stanovanja;
4. rok, v katerem se bodo sprejemale prošnje za dodelitev stanovanj in kdo jih bo sprejemal.

9. člen

Prošnje za dodelitev stanovanj sprejema sekretar podjetja in jih po preteku roka v oglasu dostavi stanovanjski komisiji.

Stanovanjska komisija sestavlja predlog za dodelitev stanovanja na podlagi določil tega pravilnika in jih z obrazložitvijo dostavlja upravnemu odboru, ki dokončno sklepa o dodelitvi stanovanj vsakemu posameznemu prosilcu.

10. člen

Direktor podjetja izdaja odločbo o dodelitvi stanovanja na podlagi sklepa upravnega odbora. Te odločbe morajo biti javno objavljene na razglasnih deskah.

11. člen

Zoper odločbo je dopusten ugovor na delavski svet v roku 15 dni po prejemu odločbe, oziroma od dneva objave na razglasnih deskah.

Ugovore sprejema sekretar podjetja.

Ugovor lahko poda vsak delavec podjetja.

12. člen

Delavski svet lahko na podlagi ugovora odločbo razveljavi, spremeni ali jo vrne upravnemu odboru na ponovni postopek. Vsi tozadevni sklepi delavskega sveta morajo biti objavljeni na razglasnih deskah.

13. člen

Na podlagi pravnomočne odločbe o dodelitvi stanovanja, postane prosilec nosilec stanovanjske pravice. Te pravice se lahko samo pismeno odpove ali pa jo lahko izgubi, če do zasedbe stanovanja ne ostane v rednem delovnem razmerju.

Odpoved tej pravici se ne more preklicati.

14. člen

Delavec, ki mu je bilo dodeljeno stanovanje v zgradbi podjetja, je dolžan po izselitvi iz dosedanjega stanovanja to izpraznjeno stanovanje prepustiti na razpolago podjetju.

Gornje določilo ne velja, če se izseli iz stanovanja v hiši, ki ni v družbenem upravljanju ali iz stanovanja v hiši, ki ga po zakonu o stanovanjskih razmerjih ne oddaja ObLO ali iz stanovanja, v katerega se ima namen vseliti lastnik stanovanja ali hiše.

Zap. št.	Pogoj	Merilo	Posam. teža točk	Min. in maks. teža
		e) Stanovanje nima oken (vedno umetna razsvetljava)	4	
		f) Okna prejemajo dnevno svetlobo posredno	3	
		g) Osnovna svetloba nezadostna (premajhna okna in drugo)	1—2	
10.	Prenaseljenost	Do 2 m ² površine na družinskega člana Nad 2 do 4 m ² površine na družinskega člana Nad 4 do 6 m ² Nad 6 do 8 m ²	20 13 8 4	0—20
11.	V družini živi TBC bolnik, ki nima svojega stanovanjskega prostora (Potrdilo dispanzerja)	a) družina hudo ogrožena b) družina manj ogrožena	5—10 1—4	0—10
12.	Prosilec ali član ožje družine boluje za težjo revmo ali drugo boleznijo, ki je nastala zaradi sedanjih pogojev ali jo ti pogoji pospešujejo (potrdilo zdravnika)	a) prosilec b) zakonec in otroci	3—8 1—5	0—10
13.	Neugodni psihični vplivi okolja	a) v istem stanovanju živi več kot ena družina — v soglasju s prosilcem — sporih s prosilcem b) spori z neposrednim sosedstvom c) vzgojna ogroženost otrok zaradi negativnih vplivov sosedstva in drugi kvarni vplivi	1—2 3—5 1—2 0—3	0—10
14.	Otroci in starčki v družini (starčki: osebe stare nad 60 let)	a) nad 1 do 5 ali več otrok (več otrok — točk) b) od 0—14 let starosti (čim manjši več točk — po najmlajšem otroku — mesečno vključena) — od 1 leta starosti — do 3 let starosti — do 7 let starosti — do 14 let starosti c) zdrav starček č) bolan starček (zdravniško potrdilo)	1—4 4 3 2 1 1 2	0—10
15.	Koliko let že trajajo negativni stanovanjski pogoji	za vsako leto po 1 točka — največ 10 točk	0—10	0—10
16.	Ostali pogoji	Pogoji, ki narekujejo prosilcu, da zapusti sedanje stanovanje in ki v gornjih pogojih od 5—12 niso upoštevani. Morebitni drugi pogoji (ločeno življenje, itd.)	0—10	0—10
17.	Dosedanje stanovanje dodeljuje podjetje in je glede na gornje pogoje primerno		0—10	0—10
18.	Prosilec sploh nima stanovanja, niti nikdo od članov ožje družine in njihovih stanovanjske pravice. Prostor, kjer stanuje, ni mogoče smatrati za stanovanje	V takem primeru se lahko ocenjujejo do največjega dopustnega števila točk pogoji: — sodna odpoved — kvaliteta stanovanja — prenaseljenost — ostali negativni pogoji	0—5 0—20 0—20 0—10	0—45

Zgoraj navedene številke jasno kažejo na to, da se mora izvršiti rekonstrukcija navedenih obratov z namenom, da se doseže sodobna proizvodnja. Vprašanje kvalitete cinkovega belila je subjektivnega značaja in se mora rešiti z odgovarjajočimi tehnološkimi ukrepi v samem obratu.

Analiza perspektivnega razvoja industrijskega in ostalih potrošnih sektorjev daje naslednje potrebe po anorganskih pigmentih v letu 1965 in v gotovem obdobju za tem.

	Dom. poraba	Izvoz	Skupaj
Cinkovo belilo	3500	1500	5000 ton
Litopon	3000	2500	5500 ton
Svinčni oksidi	2200	1000	3200 ton
Železni oksidi	1050	750	1800 ton
Ultramarin	400	—	400 ton
Svinčevo belilo	695	100	795 ton
Kromovi pigmenti			
Cinkovi pigmenti			
Pariško plava			
Titanovo belilo	3500	—	3500 ton

Sprejati navedeni prikaz kaže, da se mora izvršiti rekonstrukcija posameznih obratov industrije anorganskih pigmentov tudi zato, da se pokrije kvantitativni deficit z ozirom na perspektivne potrebe domačega trga in realne možnosti izvoza.

Z ozirom na to se mora izvršiti rekonstrukcija naslednjih obratov:

Kemična tovarna Hrastnik

Povečanje kapacitete proizvodnje od 250 na 1800 ton s tem, da se omogoči proizvodnja vseh potrebnih asortimentov optimalnih kvalitete (železni oksidi rdeči, črni, rumeni in magnetični).

Kemična tovarna Domžale

Povečanje kapacitete proizvodnje svinčnih oksidov od 600 na 2000 ton kompletnega asortimenta.

Cinkarna Celje

Povečanje kapacitete proizvodnje litopona od 2400 na 5000 ton v asortimentu, ki je potreben domačemu in inozemskemu trgu:

(litopon 30 %, 42 %, 60 % in 100 %). Pri tem rezultirajo kot odpadni proizvodi barijev karbonat, barijev klorid in blanc fixe.

Povečanje kapacitete proizvodnje ultramarina od 150 ton standard ultramarina na 400 ton ultramarina vseh nians in odgovarjajočih finoč.

V kolikor bi se v bodoče pojavila ozka grla v obratih za proizvodnjo kromovih in cinkovih pigmentov, svinčevega belila in pariške plave (Chromos Zagreb) se ta ozka grla lahko odstranijo z angažiranjem lastnih sredstev, ker gre za razširitev manjšega obsega.

Ta predlog rekonstrukcije izhaja iz prilik v naši industriji anorganskih pigmentov kot celote in razvoja ostalih industrijskih panog ter je vsklajen z individualnimi razvojnimi programi podjetij te panoge.

Industrija barv in lakov kakor tudi ostala industrija (guma, emajl, plastične mase, viskoza itd.) zahteva v bližnji bodočnosti okrog 3500 ton titandioksida. Problem proizvodnje titanovega belila se proučuje v Cinkarni Celje ter za sedaj v tem pogledu še ni mogoče dati konkretnih predlogov. Ko bo dokončana studija o možnostih proizvodnje titanovega belila, bo Cinkarna nastopila s svojimi predlogi.

Ko bo predložena rekonstrukcija realizirana bodo znašale kapacitete za proizvodnjo anorganskih pigmentov kot sledi:

cinkovo belilo	6700 ton
litopon	5700 ton
oziroma	5000 ton
svinčni oksidi	3300 ton
ultramarin	400 ton
železni oksidi	1800 ton
svinčevo belilo	750 ton
kromovi pigmenti	
cinkovi pigmenti	
pariško plava	
svinčev kromat	250 ton
cinkov tetroxikromat	250 ton

Za ostvaritev rekonstrukcijskih del je potrebno vložiti naslednja sredstva:

	gradbena dela	dom. oprema	oprema uvoz.	skupaj
litopon	74.600	112.515	143.070	330.185
železni oksidi	73.396	130.091	81.650	285.137
svinčni oksidi	9.400	84.800	1.000	92.200
ultramarin	19.680	4.800	16.000	40.480
skupaj	117.076	332.206	241.720	751.002

Porast vrednosti povečane proizvodnje po izvršeni rekonstrukciji znaša:

ton	din
2500 litopona	à 134.000 din = 335.000.000
1550 žel. oksidov	„ 200.000 din = 310.000.000
1300 svinč. oksid	„ 375.000 din = 325.000.000
250 ultramarina	„ 380.000 din = 95.000.000
Skupaj	1.065.000.000 din

Porast porabe surovin z ozirom na povečano proizvodnjo znaša:

H ₂ SO ₄ 60° Bè	848 ton
HCl 18° Bè	2420 ton
Barit 95 %	2500 ton
Cink. odpadki	600 ton
Odpadno železo	800 ton
Natrijev lug	1200 ton
Svinec	1226 ton

Pred uvedbo nagrajevanja po enoti proizvoda v Cinkarni

(prispevek k diskusiji)

Republiški odbor sindikata delavcev rudarstva, metalurgije in kemične industrije je organiziral 25. XI. 1959 posvetovanje o tehničnih pripravah katere je treba neobhodno izvršiti pred prehodom od sedanjega načina nagrajevanja na novi način. Posvetovanje je bilo v Cinkarni, udeležili so se ga direktorji in šefi gospodarsko-računskih sektorjev vseh slovenskih podjetij črne in barvne metalurgije.

Posvetovanje je bilo sklicano zaradi izmenjave misli in izkušenj med posameznimi podjetji, istočasno pa je bil republiški odbor informiran o poteku in stadiju priprav v posameznih podjetjih.

Predstavniki navzočih podjetij so izjavili, da bodo pričela z novim načelom nagrajevanja 1. I. 1960 s tem, da bo obračunavanje prvo tromesečje samo poizkusno. Če popravki ne bodo potrebni, bo mogoče zaslužke za prvo tromesečje naknadno izplačati.

Izjavo v istem smislu so podali tudi zastopniki Cinkarne.

Ker smo sredi priprav in je sindikalna podružnica na množičnih sestankih podoborov že dala pobudo za najširšo diskusijo, je gotovo primerno, da tudi preko našega »Cinkarnarja« prispevamo k pozitivni diskusiji.

Nagrajevanje po enoti proizvoda je za nas novost, zato se piscu tega prispevka zdi primerno, da se uvodoma dotakne osnovnih načel nagrajevanja po enoti proizvoda, da bi bili nekateri konkretni predlogi z ozirom na uvedbo v Cinkarni, ki so sestavni del tega prispevka, razumljivejši.

OSNOVNA NAČELA NAGRAJEVANJA PO ENOTI PROIZVODA

Osnovna pomanjkljivost, ki danes obstaja je, da se nagrajevanje ne vrši v skladu z doseženim rezultatom dela. Osební dohodek delavca je ozko vezan na njegovo tarifno postavko in je neodvisen od rezultata delavčevega dela. Abstrahiramo lahko samo normo, v kolikor je ta realno postavljena, kar običajno ni slučaj. Vsi ostali prejemki preko tarifne postavke v današnjem sistemu niso konkreten odraz posameznih učinkov doseženih pri delu.

Plače nad tarifnim pravilnikom (višek) so rezultat povečane uspeha celokupnega poslovanja, ki pa se ne da meriti z uspehom, katere je posameznik ali grupa dosegla pri svojem delu. Zato delavec danes ni stimuliran

Kaolin	95 ton
Zveplo	180 ton

Solna kislina bo zasigurana iz novih kapacitet v Hrastniku. Vse ostale surovine so na razpolago v zadostnih količinah na domačem trgu. Kaolin in žveplo bo treba tudi še v bodoče uvažati.

S povečano proizvodnjo bo narasla poraba električne energije za 1.799.200 kWh, katere so zasigurane v sedanjem elektroenergetskem sistemu.

Devizni efekt, ki se doseže z rekonstrukcijo je naslednji:

Izvoz 2500 ton litopona po 103 \$ tona	257.000 \$
Zmanjšanje uvoza železnih oksidov za 800 ton à 320 \$ tona	256.000 \$
Izvoz 750 ton železnih oksidov po 320 \$	240.000 \$
Zmanjšanje uvoza ultramarina za 200 ton à 672 \$ tona	134.400 \$
Skupaj	1.086.900 \$
Uvoz 181 ton kaolina à 28,30 \$	5.122 \$
Uvoz 180 ton žvepla à 35 \$	6.300 \$
Skupaj	11.422 \$
	1.086.900 \$
	— 11.422 \$
Cisti devizni efekt	1.075.478 \$

Z ozirom na to, ker se bodo v zameno za zastarele naprave postavile nove, povečana proizvodnja ne bo zahtevala več kot 7 novo zaposlenih delavcev.

na povečanju učinka, ker se višek njegovega osebnega dohodka formira običajno mimo povečanega delovnega učinka (instrumenti — razlike v cenah itd.).

Prav iz teh razlogov so predvsem sindikati pričeli razmišljati o takem načinu nagrajevanja, ki naj bi te pomanjkljivosti postopoma odpravil. Dosedanje izkušnje so pokazale, da v tej prvi razvojni fazi še najbolj odgovarja nagrajevanje po enoti proizvoda.

Oglejmo si torej nčela tega načina nagrajevanja:

1. Načelo formiranja osebnega dohodka (zaslužka) po doseženem rezultatu dela

To se pravi, da je osebni dohodek adekvatno vezan na vloženo delo in doseženi rezultat dela. Z drugimi besedami povedano: da zaslužek delavca raste, če več proizvede in pada, če manj proizvede. To proporcionalno vezanje zaslužkov na dosežene proizvodne rezultate je socialno opravičljivo z ozirom na osnovno načelo socialističnega nagrajevanja dela — vsakomur po njegovem vložnem delu.

2. Načelo večje stimulacije

a) Ker izhaja delavec pri svojem delu iz načela, da je zaslužek odvisen od rezultata, je zato neposredno zainteresiran na doseganju čimvečje proizvodnje, a vzporedno s tem tudi na čimbolj ekonomični proizvodnji, ker je zaslužek tudi od tega faktorja odvisen.

b) Drugi faktor zaradi katerega raste stimulacija delavca, ki dela po enoti proizvoda, izhaja iz tega, da se povečani zaslužek, ki izhaja iz povečanega učinka dela, izplačuje sproti mesečno čim so znani vsi rezultati za pretekli mesec. Pri delitvi dosedanjih viškov o tem ne moremo govoriti.

c) Pri načelu večje stimulacije je treba še omeniti okolnost, da se ta način nagrajevanja razširja na vse zaposlene v podjetju in ne samo na neposredne proizvajalce. Ta metoda stimulira tako delavca pri stroju, kakor tistega, ki stroje vzdržuje, pripravlja delo, nabavlja ali prodaja. Ni vseeno ali bodo proizvodi, ki jih delavci proizvedejo, prodani ali ne in kdaj. Po prodaji naših proizvodov se šele formirajo sredstva za osebne dohodke.

3. Načelo povečane proizvodnje in povečane proizvodnosti dela

Ker je zaslužek delavca odvisen od doseženega učinka, je jasno, da bo težil za čimvečjo proizvodnjo. Vzporedno pa se po-

stavlja vprašanje proizvodnosti dela, v kolikor se ta ugotavlja po definiciji po kateri se izračunava na podlagi iste ustvarjene proizvodnje z manjšim številom zaposlenih delavcev; ali na podlagi povečane proizvodnje z istim številom zaposlenih delavcev. V tem slučaju metoda nagrajevanja po enoti proizvoda delavcu omogoča povečanje proizvodnosti dela, ker je masa zaslužkov odvisna samo od količine enot proizvoda brez ozira na število zaposlenih.

To se pravi, da se bo ista masa sredstev razdelila na tisto število delavcev, ki v enoti dela, pri čemer pa lahko vsako individualno prejme toliko več, kolikor je število onih katerim se masa deli manjše. Iz tega logično sledi, da podjetje ni stimulirano, da bi brez potrebe nameščalo novo delovno silo. Podjetje preneha biti delno socialna ustanova. Ker se vrši izplačilo zaslužkov po enoti proizvoda na podlagi efektivno izvršenih ur, je podjetje prav tako stimulirano v pogledu omejevanja nadurnega dela.

4. Načelo ekonomičnosti poslovanja

Kot že omenjeno, zaslužek po enoti proizvoda ni odvisen samo od višine ustvarjene proizvodnje, temveč tudi od odgovarjajočih nastalih stroškov proizvodnje. Samo načelo po katerem bi bili zaslužki odvisni le od dosežene količine proizvodnje bi bilo zgrešeno in ne bi bilo ekonomsko opravičljivo. V hotenju čimveč zaslužiti bi prišlo do povečanja stroškov in v končnem rezultatu do poslabšanja ekonomskega uspeha podjetja. Zaradi tega je potrebno, da se v metodah nagrajevanja po enoti proizvoda zaslužek neposredno veže na doseženo količino in na določeno ekonomičnost poslovanja.

5. Načelo pravične notranje razdelitve

V pogledu interne razdelitve v podjetju se metoda nagrajevanja po enoti proizvoda bistveno razlikuje od dosedanje razdelitve, ki jo uporabljamo v praksi.

Kot že rečeno so zaslužki pri uporabi metode nagrajevanja po enoti proizvoda odvisni od količine in ekonomičnosti proizvodnje proizvedenih enot. Iz tega sledi, da bo tista ekonomska enota, ki je proizvedla več enot od nosno znižala stroške, imela tudi odgovarjajoče večje zaslužke.

V tem pa je bistvena razlika v primerjavi z dosedanjim linearnim načinom delitve takim imenovanega viška.

Seveda je predvsem važno, da bodo imele vse ekonomske enote enak start, to se pravi, da je treba abstrahirati vse nerealne elemente (plani, normativi), ki bi posameznim ekonomskim enotam že vnaprej zagotavljali večje zaslužke brez vlaganja dodatnega truda.

Določitev startne osnove za posamezne ekonomske enote pa je zato obenem najtežje in najbolj delikatno delo pri sestavi pravilnika.

NEKAJ MISLI O OSTVARITVI NAGRAJEVANJA PO ENOTI PROIZVODA V CINKARNI

1. Enota proizvoda

Enota proizvoda je tisti naravni ali pogojni pokazatelj, ki omogoča podjetju spremljanje celokupne dosežene in realizirane proizvodnje, s pomočjo katerega je mogoče spraviti doseženo količinsko proizvodnjo ali realizacijo na skupni imenovalec, ki pokaže doseženi rezultat v podjetju.

Pisec tega sestavka je mnenja naj bi Cinkarna izbrala za pokazatelja enote proizvoda tono in ne kakšen pogojni pokazatelj kot je ekvivalentna norma ura, ker proizvodnja Cinkarne ni tako heterogena kot v predelovalni industriji. Najvažnejše je še to, da je tona kot naravni pokazatelj enote proizvoda najprimernejši, ker vsa topogledna evidenca že obstoja, s tem pa odpade vsako dodatno delo. Kljub širokemu asortimentu, ki pa je stalen, je s pomočjo stalnih cen vsak čas mogoče izračunati rezultat dela celotnega podjetja.

2. Določitev ekonomskih, obračunskih in proračunskih enot

Ekonomske enote naj bi se formirale iz proizvodnih obratov; obračunske enote iz vzdrževalnih obratov, energetike in trans-

porta; proračunska enota iz uprave v ožjem smislu, celotne administracije laboratorija, pomožnega oddelka skladišč gotovih izdelkov in pom. materiala. Te enote naj bi se formirale po predlogu pisca tega sestavka kakor sledi:

a) Ekonomske enote:

1. topilnica surovega in finega cinka s keramiko;
2. pražilne naprave z žvepleno kislino;
3. valjarna cinkove pločevine z rafinacijo in parnim strojem;
4. cinkografija — autotipske in ofset plošče;
5. predelovalni obrati (strešniki in žica);
6. cinkovo belilo;
7. kemični obrati.

b) Obračunske enote:

1. strojna služba;
2. gradbeni oddelek z mizarsko delavnico;
3. elektrooddelek;
4. energetska služba (plinarna, katran, parni kotli);
5. transport.

c) Proračunska enota:

Uprava v ožjem smislu, celotna administracija, laboratorij, pomožni oddelek, skladišča gotovih izdelkov in pomožnega materiala.

Po tem predlogu bi naj torej v smislu pravilnika o nagrajevanju po enoti proizvoda formirali:

- 7 ekonomskih enot,
- 5 obračunskih enot
- 1 proračunsko enoto — skupaj 13 enot.

Zaslužek posameznih ekonomskih enot bi naj bil odvisen od proizvedenega števila enot proizvoda (ton) in od določene stopnje ekonomičnosti proizvodnje (gibanje lastne cene) pri čemer bi za startno osnovo služili s finančnim planom postavljeni pokazatelji (normativi).

Prejemki obračunskih enot naj bi se vezali na proizvedeno število enot proizvoda in stopnjo ekonomičnosti vseh ekonomskih enot, s čimer bi bila podana možnost stimulacije obračunskih enot za rezultate doseženega dela tako na področju povečanja proizvodnje (boljše in hitreje vzdrževanje) kakor na področju proizvodnosti dela in znižanju stroškov.

Analiza doseženih poslovnih rezultatov

V RAZDOBJU JANUAR-SEPTEMBER 1959 IN PRIMERJAVA Z DOSEŽENIMI REZULTATI V LETU 1958

(Nadaljevanje)

III. Vpliv faktorja materiala na obseg ustvarjene proizvodnje

O uporabi materiala zaradi preobširnosti na tem mestu ne moremo razpravljati, delno pa je o tem govora že pod poglavjem ekonomičnosti. Omejimo se torej na splošne pogoje preskrbe:

a) Zunanji

Preskrba z materialom in energetskimi viri je bila v splošnem dobra, če izzamemo administrativne ukrepe sredi leta, ki so imeli za posledico distribucijo žveplene kisline in s tem zmanjšanje proizvodnje superfosfata. Zaradi nezadostne dodeljene količine bakra, kapaciteta naprav za proizvodnjo modre galice ni bila več kot 60% izkoriščena. To so posledice splošne deficitarnosti teh dveh proizvodov v državnem merilu. Drugih izpadov zaradi pomanjkanja surovin ni bilo. Trenutne težave so bile vselej pravočasno odpravljene.

Zaradi nepravočasne dobave šamotnega materiala za remont destilacijske peči (po krivdi dobavitelja iz Francije) smo izgubili 14 pečnih dni v topilnici.

b) Notranji

Zaloge vseh vrst materiala so bile v letu 1959 večje kakor v preteklem letu zaradi povečanega obsega proizvodnje.

Velik skok proizvodnje v zadnjih letih zahteva večji rudni dvor, večja skladišča, boljši interni transport. Vsi ti nedostaki otežkočajo manipulacijo in dvigajo stroške. V preteklih letih je

Osebnih dohodki proračunske enote naj bi bili v odvisnosti od realizacije števila enot proizvoda in od ekonomičnosti celotnega poslovanja.

UGOTAVLJANJE UDELEŽBE OSEBNEGA DOHODKA V ENOTI PROIZVODA

Kot osnova za ugotavljanje osebnih dohodkov v enoti proizvoda naj bi služili v letu 1959 po tarifnem pravilniku doseženi osebni dohodki v odgovarjajoči organizacijski enoti. Če postavimo v odnos maso doseženih osebnih dohodkov tega razdobja s skupnim številom proizvedenih enot proizvoda iz istega razdobja, dobimo udeležbo osebnih dohodkov v določeni enoti proizvoda.

Na primer: ekonomska enota topilnica je dosegla v letu 1959 proizvodnjo 18.000 ton, a izplačani osebni dohodki po tarifnem pravilniku so znašali 90.000.000 dinarjev. Za enoto proizvoda smo vzeli tono.

$$\text{Primer izračuna: } \frac{90.000.000}{18.000} = 5.000$$

Udeležba osebnih dohodkov v enoti proizvoda (to je v toni sur. cinka) bi bila v tem primeru 5000 dinarjev.

Ker predstavljajo osnovo za ugotavljanje osebnih dohodkov v enoti proizvoda po tarifnem pravilniku doseženi osebni dohodki iz bazne periode, torej tudi izplačila na račun prekoračevanja norm, je razumljivo, da morajo biti normativi časa v vseh obratih realni, sicer sploh ne moremo govoriti o skupni startni točki in pravilni notranji razdelitvi.

Prav ta problem je pri nas še vedno pereč in mu je treba prav ob prehodu na novi sistem posvetiti vso pozornost in o njem diskutirati.

Razume se, da morajo biti vsi obračuni kumulativni, zaradi česar je nujno, da se formira pri vsaki organizacijski enoti rezervni fond, ki naj obstoja še poleg skupnega rezervnega fonda.

V pravilnik je treba vnesti določilo, ki bo zagotavljalo skladnost porasta osebnih dohodkov in dohodka podjetja.

Namen tega sestavka je, seznaniti kolektiv v grobih obrisih z načeli novega načina nagrajevanja. Po drugi strani pa pokazati na probleme, ki se ob uvajanju pojavljajo pri nas z namenom, da bi pri uvajanju nagrajevanja po enoti proizvoda sodeloval celoten kolektiv.

Hinko Haas

Cinkarna vsa svoja sredstva vlagala neposredno v proizvodnjo in prav je bilo tako. Sedaj pa bo mogoče ob priliki rekonstrukcije pražilnih naprav rešiti istočasno tudi del zgoraj omenjenih problemov.

IV. Vpliv faktorja osnovnih sredstev na obseg proizvodnje

Vrednost osnovnih sredstev je porasla v primerjavi z letom 1958 le za 3,42%.

Struktura osnovnih sredstev

Vrsta osn. sred.	1958 %	1959 %	Indeks 58 = 100
Zemljišča za gosp. dej.	0,09	0,09	100
Gradbeni objekti	21,53	21,16	98,20
Delovne priprave	64,32	62,10	96,54
Zagonski stroški	0,01	0,02	200
Osnovna sred. v izgr.	0,62	1,15	185,40
Denarna sred. osn. sred.	13,43	15,48	115,26
Skupaj	100	100	

Sama struktura delovnih priprav se v primerjavi s preteklim letom ni bistveno spremenila.

Starost osnovnih sredstev

% uporabne vrednosti	1958	1959
	50,95	50,05

Povečanje finančnih efektov ni posledica novih osnovnih sredstev, temveč plod boljšega izkoristka obstoječih kapacitet pri manjši uporabni vrednosti in slabši strukturi.

Randman osnovnih sredstev

V letu 1958 ustvarjeno na 1 dinar vrednosti osnovnih sredstev 1,14 dinarja vrednosti proizvoda.

V letu 1959 ustvarjeno na 1 dinar vrednosti osnovnih sredstev 1,15 dinarja vrednosti proizvoda.

Osnovna sredstva so upoštevana po nabavni vrednosti.

Tretji del:

Finansiranje poslovanja

1. Finančna situacija na področju osnovnih sredstev

Struktura virov osnovnih sredstev		
Viri	1958 %	1959 %
Fond osnovnih sredstev	97,98	97,72
Investicijska posojila	1,98	1,80
Dobavitelji in druga finansiranja	—	0,25
Interno finansiranje	0,04	0,23
	100	100

Odnos osnovnih sredstev proti skupnim sredstvom		
Odnos v %	1958 %	1959 %
	53	55

Dinamika osnovnih sredstev		
	1958 %	1959 %
	100	103

Struktura osnovnih sredstev v %			
	1958 %	1959 %	Indeks 1958 = 100 %
Zemljišča za osnovno dejavnost	0,09	0,08	88,88
Gradbeni objekti	21,51	21,16	98,37
Delovne priprave	64,32	62,11	96,56
Ostala osnovna sredstva	0,01	0,01	100
Osnovna sredstva v izgradnji	0,62	1,14	183,80
Denarna sredstva osnovnih sredstev	13,45	15,50	115,24
	100	100	

Struktura delovnih priprav v %			
	1958 %	1959 %	Indeks 1958 = 100 %
Stroji	15,96	16,09	100,81
Instalacije	74,59	74,06	99,28
Orodje	0,60	0,68	113,33
Transportna sredstva	7,40	7,66	103,51
Obratni inventar	0,67	0,68	101,49
Poslovni inventar	0,78	0,83	106,41
	100	100	

Dinamika delovnih priprav		
	1958 %	1959 %
	100	99,85

Na področju osnovnih sredstev v letu 1959 ni bilo bistvenih premikov. Odnos osnovnih sredstev proti skupnim sredstvom je zadovoljiv in je le za 1 % nižji od povprečja v barvni metalurgiji. Poslovni rezultati so v skladu z gibanjem osnovnih sredstev.

Zmanjšana udeležba delovnih priprav v strukturi osnovnih sredstev je odraz povečane udeležbe osnovnih sredstev v izgradnji iz naslova delovnih priprav (strojna oprema za litopon, Thede peč).

Iz same strukture delovnih priprav pa je razvidna predvsem nizka udeležba transportnih naprav. Na področju transporta smo z mehanizacijo najbolj zaostali.

Indeks porasta denarnih sredstev, osnovnih sredstev kaže zadovoljiv porast. Iz sredstev blokirane amortizacije bo zgrajena nova tovarna za proizvodnjo litopona. Z gradnjo nove tovarne žveplene kisline in z rekonstrukcijo pražarne, bomo prav tako pričeli v prihodnjem letu.

Dobro izkoristek obstoječih izrabljenih kapacitet in delno tudi zastarelost postopkov zahteva hitrejši tempo vlaganja v osnovna sredstva kakor dosedaj.

2. Finančna situacija na področju obratnih sredstev

Odnos obratnih sredstev proti skupnim sredstvom v %		
	1958 %	1959 %
	39	38

Dinamika obratnih sredstev		
	1958 %	1959 %
	100	101

Struktura virov obratnih sredstev		
	1958 %	1959 %
Stalni viri obratnih sredstev	64	64
Kratkoročni krediti	11	12
Ostali viri — razne neregulirane obresti	25	24
	100	100

Struktura obratnih sredstev v %			
	1958 %	1959 %	Indeks 1958 = 100 %
Denarna sredstva, čeki valute, devize	9	4	44,44
Kupci	16	29	181,25
Zaloge materiala, drob. mat. — embalaža	31	37	119,35
Zaloge nedovršene proizvodnje	9	9	100
Zaloge gotovih izdelkov	19	14	73,68
Ostale pozicije obratnih sredstev	16	7	43,75
	100	100	

Zaloge materiala proti uporabljenemu materialu v %			
	1958 %	1959 %	Indeks 1958 = 100 %
	20	18	90

Zaloge gotovih izdelkov proti realizaciji v %			
	1958 %	1959 %	Indeks 1958 = 100 %
	7	4	57,1

Terjatve do kupcev proti realizaciji v %			
	1958 %	1959 %	Indeks 1958 = 100 %
	6	9	150

Hitrost kroženja obratnih sredstev (Realizacija proti znesku obratnih sredstev %)			
	1958 %	1959 %	Indeks 1958 = 100 %
	285	373	130,1

Koeficient likvidnosti (Likvidno imetje proti kratkoročnim obveznostim v %)			
	1958 %	1959 %	Indeks 1958 = 100 %
	76,40	119	155,7

S prvim pokazateljem na področju obratnih sredstev, z odnosom obratnih sredstev proti skupnim sredstvom ugotavljamo pomen teh sredstev v celotnih sredstvih in pa višino istih. Obstoječi odnos v Cinkarni 38% je za 1% večji od povprečja barvne metalurgije Jugoslavije, če prav ima ostala barvna metalurgija v državi v pogledu obratnih sredstev ugodnejše pogoje. (Vse topilnice so pri rudnikih — odpadejo velike zaloge surovin). V strukturi celotnih sredstev Cinkarne zasledujemo razvoj v smeri krepitve osnovnih sredstev, dočim krepitev obratnih sredstev stagnira, kar povzroča v finančnem poslovanju motnje.

Odstotek porasta obratnih sredstev je minimalen. Povečanje v primerjavi z letom 1958 znaša le 1 %, dočim je celotni dohodek v primerjavi s preteklim letom porastel za 7 %.

S tem seveda zaznamujemo izboljšanje hitrosti kroženja obratnih sredstev.

Struktura virov obratnih sredstev pa nam kaže, da predstavljajo 24 % vseh obratnih sredstev ostali viri — razne neregulirane obveznosti, ti viri predstavljajo v barvni metalurgiji prav tako 24 %. Stalni viri obratnih sredstev predstavljajo v Cinkarni 64% celotnih sredstev, povprečje v barvni metalurgiji znaša 62 %. Medtem ko so v Cinkarni kratkoročni krediti v strukturi virov obratnih sredstev udeleženi z 12 %, znaša povprečje v barvni metalurgiji 21 %.

Struktura obratnih sredstev nam v letošnjem letu kaže znatne premike. Zmanjšanje udeležbe denarnih sredstev in močno povečanje terjatev do kupcev. Pri tem je značilno, da so terjatve do kupcev v tujini znatno nižje kakor v preteklem letu in da so zelo porastle terjatve do domačih kupcev v absolutnem znesku za 216,362.000 din ali za 73 %. Visok znesek spornih terjatev 141,721.757 din ali 28 % vseh terjatev do domačih kupcev, dokazuje, da za to stanje ni odgovorna finančna operativna, temveč položaj, ki vlada na področju obratnih sredstev v državnem menilu. Iz leta v leto opazujemo, da pada plačilna sposobnost naših kupcev. V ilustracijo navajam, da smo bili prisiljeni tožiti v letu 1957 711, v letu 1958 921, a do 18. novembra 1959 že 919 kupcev. Porastle so zaloge na razredu 3, predvsem pozicija »polproizvodi in deli« zaradi nabave valjev in nujno potrebnih nadomestnih delov za nekatere stroje. Teh nadomestnih delov in valjev ob koncu preteklega leta ni bilo na zalogi, njihova nabava pa je zaradi kontinuitete proizvodnje nujno potrebna. Udeležba nedovršene proizvodnje je ostala nespremenjena, dočim je udeležba gotovih izdelkov v strukturi obratnih sredstev padla.

Če primerjamo zaloge materiala proti uporabljenemu materialu v % vidimo, da je ta odnos znatno boljši kakor v preteklem letu, čeprav je porastla vrednost zalog materiala, kar pomeni, da je bilo kroženje sredstev iz tega naslova hitrejše kakor v preteklem letu.

Zaloge gotovih izdelkov so bile sicer nižje kakor v preteklem letu in to za 29 % dočim je odnos zalog gotovih izdelkov proti realizaciji v primerjavi z letom 1958 izboljšanje za 57 %, kar dokazuje, da so sredstva na področju gotovih izdelkov v celoti hitreje krožila.

Odnos terjatev do kupcev proti realizaciji pa je v letošnjem letu za 50 % slabši kakor v preteklem letu. Razloge smo omenili že pri analizi strukture obratnih sredstev.

Koeficient likvidnosti v naših pogojih sicer nima tako velikega pomena kakor v kapitalističnem gospodarstvu, vendar bi bilo tudi v našem sistemu nepravilno, da bi povsem ignorirali ta pokazatelj. Tudi za naša podjetja je važno, če so kreditorji podjetja varni v pogledu plačila svojih terjatev.

Koeficient likvidnosti je bil znatno izboljšanje v primerjavi s preteklim letom in predstavlja odnos likvidnega imetja proti kratkoročnim obveznostim 119 %, ki ga je dosegla Cinkarna povsem normalno in zdravo stopnjo likvidnosti.

Nadomestilo za povečano stanarino

S sigurnostjo se lahko trdi, da je povečanje stanarin predmet čestih razgovorov, saj gre za ukrep, ki neposredno zadene in zanima vsakogar. Tudi v našem podjetju je bil ta ukrep predmet sestankov političnega aktiva in sindikalnih podobornikov. Zaradi tega se nameravam v tem sestavku zadržati samo pri povečanju osebnih dohodkov na račun povečane stanarine oziroma boljše rečeno pri ukinitvi stanovanjskega prispevka na osebne dohodke delavcev gospodarskih organizacij.

Stanovanjski prispevek iz osebnih dohodkov delavcev gospodarskih organizacij, ki je znašal 6 % od bruto osebnih dohodkov, je ukinjen in ga je zamenjal povečani 13 % družbeni prispevek iz osebnega dohodka. Ta je doslej znašal le 11 %. Na ta način se bodo osebni dohodki delavcev zvišali za 4 % od bruto osebnih dohodkov, kar znaša okrog 6,5 % od čistih osebnih dohodkov.

Na račun povečanja stanarin se bodo torej povečali tudi vsi osebni dohodki delavcev, torej ne samo tarifne postavke, ampak tudi prejemki na osnovi presežka norm, premije, osebni dohodek nad tarifno postavko ter ostala izplačila, ki obremenjujejo sklad osebnih dohodkov podjetja. To povečanje pripada vsem zaposlenim delavcem, razlika je samo v tem, da se bo nekaterim izplačevalo v gotovini, drugim pa v bonih. Kdo ima pravico do izplačila v gotovini in kako bo to svojo pravico uveljavljal, določa Uredba o izplačevanju nadomestila za povečano stanarino, ki je bila objavljena v Uradnem listu FLRJ št. 48/59 in se uporablja od 1. januarja 1960. leta.

Uredba ne navaja komu pripada povečanje osebnih dohodkov v gotovini, ampak določa le, komu ne pripada nadomestilo v gotovini in se jim izplačevanje odloži za dobo dveh let. Logično se torej sklepa, da vsem ostalim pripada nadomestilo v gotovini.

Nadomestilo se bo izplačevalo v bonih vsem tistim, ki stanujejo v svojih lastnih stanovanjih ali pa so solastniki stanovanj, v katerih stanujejo. Enako velja za tiste, ki stanujejo v stanovanju, ki so last ali solastniki njihovih ožjih sorodnikov. Za ožje sorodnike se štejejo starši, zakonec, zakonski in nezakonski otroci in posvojenci ter vnuki oziroma vnukinje, če so brez staršev in jih upravičenec do nadomestila preživlja. Poleg tega se odloži izplačilo nadomestila osebam, ki imajo stalno prebivališče izven kraja zaposlitve in stanujejo v tem kraju le v času zaposlitve. Pri teh je drugi pogoj, da so ravnatoko lastniki ali solastniki stanovanja oziroma, da stanujejo v stanovanju, katerih lastniki ali solastniki so njihovi ožji sorodniki. Vsem tem se bo namesto nadomestila v gotovini izplačevalo v bonih, ki se bodo lahko vnovčili po 1. januarju 1963, če so bili izdani v letu 1960, oziroma po 1. januarju 1964, če so bili izdani v letu 1961. Pred tem časom se bodo boni lahko uporabili le v določene namene. Uporabili se bodo lahko za vplačilo deleža, ki ga upravičenec prispeva k deležu za posojilo iz sredstev občinskega sklada za zidanje stanovanjskih hiš, če uporabi to posojilo za stroške zidanja, dovršitve, dozidave ali popravila stanovanja. Ne bodo se mogli ti boni uporabljati za plačilo stroškov, če se vršijo ta dela z lastnimi sredstvi upravičencev, ampak le če najame v ta namen posojilo. Poleg tega lahko upravičenec uporabi bone še za položitev predplačila na stanovanjsko pravico, za odplačevanje posojila, ki ga je uporabil za zidanje ali popravilo stanovanjske hiše oziroma stanovanja in še za plačevanje dohodnine od stavb (hišnine), kar bo tudi najbolj pogost slučaj uporabe bonov.

Zgoraj navedenim kategorijam delavcev se torej odloži izplačilo nadomestila za dve leti. Vsem ostalim pa po logičnem sklepanju pripada izplačilo nadomestila v gotovini. To svojo pravico bodo uveljavljali na podlagi pisarne izjave, ki jo bodo morali predložiti računovodstvu do roka, ki bo še naknadno objavljen. Vsak upravičenec bo moral paziti, da bo tako izjavo pravočasno predložil, ker bo v nasprotnem primeru sprejel le bone.

Te izjave se bodo dajale na posebnem formularju in so ti formularji že izšli. Vsak upra-

vičenec daje izjavo pod lastno odgovornostjo, podjetje pa ima pravico, da v sumljivih primerih zahteva poleg izjave še dokaze o dejstvih, ki so v izjavi navedena, na primer stanovanjsko pogodbo, potrdilo o stalnem prebivališču in slično.

Izjave so različne, posebne za tiste, ki imajo stalno prebivališče v kraju zaposlitve in posebne za tiste, ki imajo stalno prebivališče izven kraja zaposlitve, v času zaposlitve pa stanujejo v kraju delovnega razmerja.

Prvi bodo morali v izjavi navesti, da stanovanje, v katerem stanujejo, ni njihova lastnina ali solastnina in ne lastnina oziroma solastnina njegovih ožjih družinskih članov. Poleg tega pa bo moral v tej izjavi še navesti, da stanuje v tem stanovanju kot nosilec stanovanjske pravice, kot družinski član nosilca stanovanjske pravice oziroma kot stanovalec.

Drugačno izjavo pa bodo morali dati tisti, ki stanujejo v kraju zaposlitve le začasno, stalno prebivališče pa imajo drugje. Ti bodo morali izjaviti, da stanujejo v kraju zaposlitve kot nosilci stanovanjske pravice, torej kot najemniki ali sostanovanci oziroma podstanovanci in da v stalnem prebivališču stanujejo v stanovanju, ki ni njihova last niti last nj. hovi ožjih sorodnikov.

Vsaka sprememba okoliščin, navedenih v tej izjavi, se bo morala prijaviti v roku 15 dni, če ima sprememba te okoliščine za posledico spremembo izplačila nadomestila. Take spremembe so na primer selitev v lastno hišo ali stanovanje, izselitev iz lastne hiše ali stano-

vanja, podedovanje hiše ali stanovanja, v katerem stanujejo ali slično.

Za vse tiste, ki dajo neresnične podatke o okoliščinah, ki vplivajo na izplačevanja nadomestila ali, če ne javijo v 15 dneh spremembe takih okoliščin je predpisana tudi kazen do 20.000 dinarjev.

Važno je tudi določilo člena 10 navedene Uredbe. Po tem določilo mora občinski ljudski odbor odložiti plačevanje povečane stanarine vsem tistim, katerim povečanje osebnih dohodkov ne krije povečanje stanarine. Plačevanje se določi za dobo 6 mesecev in sicer od 1. januarja do 30. junija 1960, vendar le na zahtevo upravičenca in na podlagi odločbe oddelka za stanovanjske in komunalne zadeve ObLO Celje. Vsak si bo moral sam izračunati povečanje osebnih dohodkov v mesecu decembru 1959 na podlagi povečanja družbenega prispevka od 11 na 13 % in na podlagi ukinitve 6 % stanovanjskega prispevka. Če to povečanje ne dosega povečanja stanarine, razlika je lahko samo do 200 dinarjev, se takemu upravičencu odloži plačevanje povečane najemnine. Pri tem pa bo moral upoštevati povečanje osebnih dohodkov vseh uporabnikov stanovanja, za katere pa se šteje koristnik stanovanjske pravice, člani njegovega gospodinjstva in osebe, ki so nehali biti člani gospodinjstva in so ostali v istem stanovanju. Te zahteve bo možno vlagati šele po 15. januarju 1960, ko bodo delavcem znani osebni dohodki za mesec december 1959.

Pripomniti moram le, da lahko izda Zvezni državni sekretariat za finance natančnejše predpise za izvajanje te Uredbe, vendar ti predpisi še niso izdani.

OBVESTILO

Novoustanovljeni Inštitut za zgodovino delavskega gibanja na Slovenskem nadaljuje delo, ki ga je začel Muzej narodne osvoboditve LRS v Ljubljani, ki je letos izdal 1. knjigo II. dela »Zbornika fotografskih dokumentov o boju KPS«.

V letu 1960 namerava izdati I. del tega zbornika, ki bo zajemal delavsko gibanje in dejavnost Komunistične partije v Sloveniji od začetkov delavskega gibanja pri nas (l. 1871) do leta 1941. V njem bodo objavljene vse pomembnejše fotografije, pa tudi faksimili letakov, časopisov, članskih kart itd., ki jih je doslej zbral in hranil Zgodovinski arhiv CK ZKS, ki se je vključil v inštitut.

Muzej narodne osvoboditve LRS, ki se je prav tako vključil v novoustanovljeni inštitut, bo v letu 1960 izdal 2. knjigo II. dela zgoraj imenovanega zbornika, ki bo zajemala razdobje narodnoosvobodilnega boja od novembra 1942 do septembra 1943.

V želji, da bi bilo objavljeno fotografsko-dokumentarno gradivo čim popolnejše in čim vernejši obraz naše revolucionarne preteklosti, se obračamo na vse tiste, ki so v tem gibanju sodelovali in še hranijo tako gradivo, da ga izroče za objavo in s tem pripomorejo k izpolnitvi naše velike naloge. Dolžnost nas vseh je, da ohranimo potomcem to gradivo s tem, da ga objavimo v reprezentativni knjigi, ki naj bo obenem našim šolam prepotreben učni pripomoček za vzgojo mladine, tujemu svetu pa naj v dostojni obliki predstavi naš boj za socializem in njegov prispevek k mednarodnemu socialističnemu gibanju.

Letošnja akcija ob 40-letnici KPJ in SKOJ je pokazala, da hranijo ljudje še mnogo dragocenega zgodovinskega gradiva, zato se ponovno obračamo na vse, ki tako gradivo še imajo, da nam ga proti nagradi odstopijo ali pa posodijo za preslikanje. Prosimo jih tudi, da nam hkrati s fotografijami pošljejo ustrezne podatke, t. j., da kratko opišejo dogodek, ki ga fotografija predstavlja, posamezne pomembne osebe ali skupine, ki so na fotografiji in točen čas dogodka ter podatke o avtorju fotografije, v kolikor je poznan, da bi z navedbo avtorja fotografije podkrepili njeno avtentičnost.

Obenem pozivamo tudi vse fotografe (poklicne in amaterje), ki so v predvojnem obdobju spremljali naše gibanje in posamezne

dogodke v njem ter take posnetke še hranijo, da nam to sporoče.

Ker je večina gradiva že zbrana in se obe knjigi pripravljata za izdajo, prosimo, da nam fotografije in pojasnila k njim sporočite čimprej, vsekakor pa do 1. januarja 1960, da bi kakšna pomembna fotografija ne ostala neobjavljena.

Vse fotografije in sporočila, ki se nanašajo na obdobje od leta 1941, pošljite na naslov: Inštitut za zgodovino delavskega gibanja na Slovenskem, Ljubljana, Trg revolucije št. 1, ali na telefon št. 23-571, interna 23, vse tiste, ki spadajo v obdobje narodnoosvobodilnega boja pa na naslov: Muzej narodne osvoboditve LRS, Ljubljana, Celovška cesta št. 23, telefon št. 20-393.

Idila iz Trente Foto Zele Pavle

Važnejši sklepi DS in UO

Na seji z dne 18. avgusta je DS izčrpno obravnaval polletno finančno poročilo. Na podlagi ugotovljenih osnov doseženega dohodka je razvidno, da je bil čisti dohodek dosežen s prihranki znižanja stroškov, povečanjem proizvodnje, s smotrnejšim vlaganjem sredstev. Na tej seji je bil izvoljen za predsednika disciplinske komisije tov. Unetič Rok iz obrata valjarne, za predsednika komisije za socialna vprašanja tov. Klinger ing. Franc, obratovodja pražarne, za predsednika komisije za higienso in tehnično zaščito pri delu tov. Naraks Jože I. asistent-tehnik v topilnici, ter za predsednika komisije za sklepanja in odpovedovanje delovnih razmerij tov. Grabar Franc iz valjarne.

Iz poročila stanovanjske komisije je razvidno, da se je v letu 1958-59 zmanjšalo število prosilcev za stanovanja v Cinkarni za 95, od teh jih je odpadlo 25 zaradi izstopov, medtem, ko je bilo 70 prošelj rešenih z dodelitvijo novih stanovanj. Nerešenih prošelj za družinska stanovanja je ostalo še vedno 171, od tega 56 iz lanske prioritete liste. Sprejet je bil sklep, da se sklone pogodba za gradnjo 17 stanovanj in to 12 v bloku v Drapšnovi ulici ter 5 v bloku v Ulici 14. divizije.

Na seji z dne 12. septembra 1959 so bile sprejete spremembe pravilnika o delovnih razmerjih v tem, da so se določila delovna mesta na katerih je ustanoviti priložnostno delovno razmerje. Na tem zasedanju se je odobrila zadolžitev podjetja za finansiranje rekonstrukcije pražarne in povečanje proizvodnje žveplene kisline.

Na seji z dne 9. oktobra 1959 je bilo odobreno najetje investicijskega posojila za gradnjo nove ambulante. Osvojen je bil tudi predlog, da se sistematsko zdravniško pregledajo vsi delavci, ki v zadnjih 6 mesecih niso bili zdravniško pregledani.

Po predlogu, ki je navajal potrebo reorganizacije službe v režijskih obratih, komercialnem in računovodskem sektorju, je bil sprejet sklep, naj uprava podjetja pristopi k potrebni reorganizaciji, v kolikor bodo zahtevale potrebe podjetja.

Na seji z dne 6. 11. 1959 je poročal tovariš glavni direktor, da je pogodba za rekonstrukcijo pražarne in povečanje proizvodnje žveplene kisline sklenjena, ter je rok dograditve pogodbeno določen s 1. avgustom 1961. Na tem zasedanju je DS nadalje sklenil, da se odslej naprej mesečno obračunava občinski proračunski prispevek.

Nadalje se je odobril nakup avtobusa znamke FAP z 37 + 1 sedeži.

Ker je odšel iz Cinkarne član upravnega odbora tov. Drame Ludvik, je bil izvoljen kot član upravnega odbora tov. Klinger ing. Franc.

V času med 15. 7. 1959 in 3. 12. 1959 je imel UO 11 sej na katerih je obravnaval zadeve, ki spadajo v njegovo delovno področje. UO je stalno zasledoval izvršitve plana ter je sprejemal operativne plane. Posebej bi bilo navesti še, da je na seji z dne 10. novembra 1959 sprejel osnutek pravilnika o oddajanju stanovanj. Osnutek se bo obravnaval po sindikalnih pododbirih na sestankih članstva ter bo po razpravah predložen DS v potrditev.

Partije v tem dvoboju so se takole končale:

1. inž. Vrhovec	— Djurkovič	1:0
2. Šnajder	— Tišma	remi
3. inž. Pipuš	— Drogenik	0:1
4. inž. Klinger	— Šrimf	1:0
5. Arh	— Jerkovič	1:0
6. inž. Marjanovič	— Pišlar	1:0
7. Naraks	— Ulaga	0:1
8. Zorko	— Lešnik	remi
9. Persolja	— Pušnik	0:1
10. Jančič	— Lončarič	remi

BRZOTURNIR

Na brzoturnirju za prvenstvo v mesecu novembru je sodelovalo 10 igralcev. Zmagal je inž. Vrhovec s 7 1/2 točkam, sledijo inž. Pipuš, Arh, inž. Marjanovič, inž. Stegenšek, Naraks, Persolja, Zorko in Jančič.

Na brzoturnirju za prvenstvo v mesecu decembru je sodelovalo 6 igralcev. Prvo in drugo mesto sta si razdelila inž. Pipuš in Šnajder, sledijo: Jančič, Persolja, Zorko in inž. Marjanovič.

Po tekmi v Rogaški Slatini se je vršil brzoturnir na katerem je zmagal član domačega moštva Djurkovič s 7 točkami, sledijo inž. Vrhovec, inž. Pipuš, Persolja, Arh, Pišlar, inž. Marjanovič in Zorko.

OB KONCU LETA

S tekmovalcem v Rogaški Slatini je bila zaključena šahovska sezona za leto 1959. Prav je, da se ob koncu leta ozremo na naše delo. Ze uvodoma lahko povemo, da je jubilejno leto bilo pestro, pa tudi uspešno za cinkarniške šahiste.

Na prvenstvu sekcije, ki je bilo deljeno na dva turnirja je sodelovalo 15 članov. Naša sekcija je odigrala vseh 12 rednih mesečnih brzoturnirjev. Največ zmag na teh brzoturnirjih je osvojil inž. Pipuš in sicer pet.

Največjo aktivnost je pokazala naša sekcija v moštvenih dvobojih kjer smo nastopili tudi z dvema moštvoma. Naši člani so odigrali 44 tekem v katerih so dosegli 23 zmag izgubili pa 17 dvobojev v treh srečanjih je bil izid neodločen. V teh srečanjih so naši igralci dosegli 154 točk oddali pa 134 točk. Najbolj uspešen igralec je bil inž. Vrhovec, ki je za naše moštvo priboril 17 točk, k temu uspehu moramo še dodati, da je inž. Vrhovec prvak Cinkarne in Okrajni prvak. Drugi najboljši igralec v cinkarniškem moštvu je bil inž. Klinger, ki je nabral 14 1/2 točk, sledijo: inž. Stegenšek in Šnajder 10 1/2 točk, inž. Pipuš 9, Jančič 8 1/2, Arh 7 1/2 itd.

Ob koncu leta je naša želja, da bi tudi v bodoče naši igralci z isto vnemo sodelovali pri vseh prireditvah h katerim vabimo tudi ostale člane našega kolektiva, ki se zanimajo za šah!

ŠAH

POLFINALNI TURNIR

Meseca novembra je bil zaključen polfinalni turnir za prvenstvo sekcije za leto 1960. Na tem turnirju je zmagal Jože Jančič s 6 1/2 točk, drugo in tretje mesto si delita inž. Marjanovič in Naraks, četrti je bil Zorko, peti Koklič, šesta in sedma Kompan in Kužnar ter osmi Persolja.

PRVENSTVO CINKARNE

Dne 24. novembra smo začeli s finalnim turnirjem za prvenstvo sekcije, na katerem sodeluje 12 igralcev, katere je žreb razvrstil v turnirski tabeli kakor sledi:

1. Jonke, 2. inž. Marjanovič, 3. Arh, 4. inž. Pipuš, 5. Vrhovec, 6. Koklič, 7. Zorko, 8. Naraks, 9. Šnajder, 10. Jančič, 11. inž. Stegenšek, 12. Skale.

Po dosedanjih odigranih treh kolih vodi inž. Vrhovec s tremi točkami pred Skaletom, ki ima dve točki itd.

DVOBOJI

V razdobju preteklega meseca je naša sekcija odigrala tri prijateljske tekme v katerih je dosegla lep uspeh, saj sta bili med nasprotniki močni moštvi »Delamaris« iz Izole in Steklarne Rogaške Slatine.

V prvi tekmi smo se pomerili z člani kolektiva »Djuro Salaj« iz Krškega. V tem dvoboju smo zmagali z rezultatom 5:3.

Rezultati posameznih partij:

1. inž. Vrhovec	— Koncilijo	remi
2. inž. Pipuš	— Novak	0:1
3. Dečko	— Šuštenič	1:0
4. Arh	— Krajnc	0:1
5. Jančič	— Krznarič	1:0
6. inž. Marjanovič	— Preskar	1:0
7. Naraks	— Lapuh	1:0
8. Skale	— Krošelj	remi

V drugi tekmi so cinkarniški šahisti sprejeli v goste močno ekipo »Delamaris« iz Izole. Po zanimivi borbi se je tekma končala neodločeno 3:3.

V tem dvoboju so naši igralci dosegli naslednje rezultate:

1. inž. Vrhovec	— Cijan	remi
2. Šnajder	— Mišura	remi
3. inž. Stegenšek	— Hojnik	remi
4. inž. Pipuš	— Hrvatin	0:1
5. Dečko	— Cah	remi
6. inž. Klinger	— Veber	1:0

Dne 6. decembra je gostovala naša sekcija v Rogaški Slatini kjer je odigrala prijateljsko tekmo s šahisti tamkajšnje steklarne. Naši igralci so si priborili tesno zmago z rezultatom 5 1/2 : 4 1/2.

S srečanja naših strelcev s strelci »Litostroja« v Ljubljani

Foto Koren Karel

Naši upokoјenci

Zaradi starostne ali invalidske upokoјitve so prekinili delovno razmerje tile naši tovariši v oklepaju so navedena leta zaposlitve v Cinkarni).

A) V MESECU OKTOBRU 1959

1. DOMSEK (Karl) Konrad, rojen 21. 1. 1909, I. kurjač destilacne peči v topilnici, izstopil 30. 10. 1959, invalidska pokojnina (24 let).
2. MEZNARIC (Matjaž) Jakob, roj. 29. 4. 1903, mlinar surovin v kemičnem obratu, izstopil 20. 10. 1959, invalidska pokojnina (6 let, 8 mesecev).
3. STANOVSEK (Franc) Mihael, roj. 24. 9. 1900, II. pražilec v pražarni, izstopil 16. 10. 1959, starostna pokojnina (30 let).
4. ZOBEC (Andrej) Ludvik, roj. 25. 8. 1905, dvo-riščni delavec v transportnem oddelku, izstopil 6. 10. 1959, invalidska pokojnina (7 let, 10 mesecev).

B) V MESECU NOVEMBRU 1959

1. FLIS (Franc) Simon, roj. 26. 10. 1907, mojster v topilnici, izstopil 4. 11. 1959, invalidska pokojnina (30 let).
2. JAZBEC (Franc) Franc I., roj. 24. 2. 1902, I. težak v gradbenem oddelku, izstopil 14. 11. 1959, invalidska pokojnina (12 let).
3. OBLAK (Amalija) Rudolf, roj. 5. 4. 1904, I. kurjač destilacne peči v topilnici, izstopil 26. 11. 1959, invalidska pokojnina (24 let).
4. ZNIDAR (Ivan) Franc, roj. 21. 11. 1902, aglomerer mešalec v aglomeraciji, izstopil 21. 11. 1959, starostna pokojnina (30 let).

NASTOPI SO DELO V CINKARNI:

A) V MESECU OKTOBRU 1959

- V TOPILNICI:
- BEVC Miroslav
 - BOŽICEVIĆ Anton
 - GOLOGRANC Martin
 - HRASTNIK Jože
 - JEZOVEK Marko
 - KOROSK Ivan
 - KRUSIC Marjan
 - KUZNER Janez
 - LORENC Vlado
 - OBREZ Janez
 - PECNIK Anton
 - RAKITNICAN Slavko
 - SITER Jože
 - SITER Ciril
 - VDOVIC Josip

- V MEHANIČNI DELAVNICI:
- LESKOVSEK Friderik
 - VIDMAJER Franc

- V GRADBENEM ODDELKU:
- DOBROTINSEK Branko
 - KARNOVSEK Franc
 - MARINIC Gabrijel
 - SALAMON Jožef
 - ZLAUS Martin

- V PRAZARNI:
- MIKETIN Anton

- USLUZBENCI:
- ARZENSEK Amalija
 - Ing. FARČNIK Jožica
 - HEILIGSTEIN Albert
 - JANČIGAJ Janez

- V ELEKTRO-DELAVNICI:
- KOVAC Jožef

V KERAMIKI:

LAVRIHA Jože
POČAK Djurdjica

V VALJARNI:

MASTNAK Janko
RADULJ Dragoljub
SABIL Nikola
VDOVIC Stanislav

B) V MESECU NOVEMBRU 1959

V PLINARNI:

FAJS Rudolf
ROMIH Anton

V TOPILNICI:

FAJS Ivan
KUPEC Peter
MIOCIC Sime
MASTNAK Janko
NEDELIKOVIC Života
OREŠKI Ivan
SABADJICA DJURO
SELIH Anton
VORNIK Franc
ZVIZELJ Albin

V PRAZARNI:

KODER Jože

ZAPUSTILI SO DELO V CINKARNI:
(v oklepaju je navedena doba zaposlitve v Cinkarni)

A) V MESECU OKTOBRU 1959

V TOPILNICI:

Božičević Milam (10 dni)
Domšek Konrad (24 let)
Lovrenc Vlado (3 dni)
Obrez Janez (12 dni)
Pečnik Anton (5 dni)
Sečki Stjepan (3 mesece, 17 dni)

V PRAZARNI:

Coh Zvonko (2 meseca, 23 dni)
Stanovšek Mihael (30 let)
Vinkovič Ivan (2 leti, 3 mesece)

V TRANSPORTU:

Kolar Janez (2 meseca, 14 dni)
Zobec Ludvik (7 let, 10 mesecev)

V KEMIČNEM OBRATU:

Mežnarič Jakob (6 let, 8 mesecev)

V VALJARNI:

Mastnak Janko (19 dni)
Perger Jože (3 mesece, 7 dni)
Šahinović Edhem (5 mesecev)
Sever Matija (2 leti, 5 mesecev)

V GRADBENEM ODDELKU:

Salamon Jožef (28 dni)

B) V MESECU NOVEMBRU 1959

V GRADBENEM ODDELKU:

Brečko Franc (2 meseca, 10 dni)
Jazbec Franc I. (12 let)
Podgoršek Franc (1 leto, 7 mesecev)
Naglič Ciril (10 let)

V VALJARNI:

Cerovšek Karl (4 leta, 9 mesecev)
Sabol Nikola (25 dni)
Vinkler Franc (8 let, 9 mesecev)
Agrež Anton (4 mesece, 21 dni)

V PRAZARNI:

Crepinšek Martin (8 let, 2 meseca)
Znidar Franc (30 let)

V TOPILNICI:

Flis Simon (30 let)
Hrastnik Jože (1 mesec, 21 dni)
Kužner Janez (16 dni)
Kupec Peter (3 dni)
Nedeljković Života (3 dni)
Oblak Rudolf (24 let)
Pajk Gabrijel (1 mesec, 17 dni)

V KEMIČNEM OBRATU:

Javornik Emil (9 mesecev, 8 dni)
Kobal Franc (1 leto, 9 mesecev)

V POMOŽNEM ODDELKU:

Pekič Vukadin (9 let)

V SKLADISCU METALNIH OBRATOV:

Veber Jože (2 leti, 6 mesecev)

V TRANSPORTU:

Suklje Martin (8 let)

STANJE ZAPOSLENIH NA DAN 31. 10. 1959

Naziv	Skupaj	Moški	Zenske
Delavci	1.273	1.211	62
Uslužbenci	122	65	57
Vajenci	9	9	—
Skupaj:	1.404	1.285	119

STANJE ZAPOSLENIH NA DAN 30. 11. 1959

Naziv	Skupaj	Moški	Zenske
Delavci	1.264	1.202	62
Uslužbenci	122	65	57
Vajenci	10	10	—
Skupaj:	1.404	1.285	119

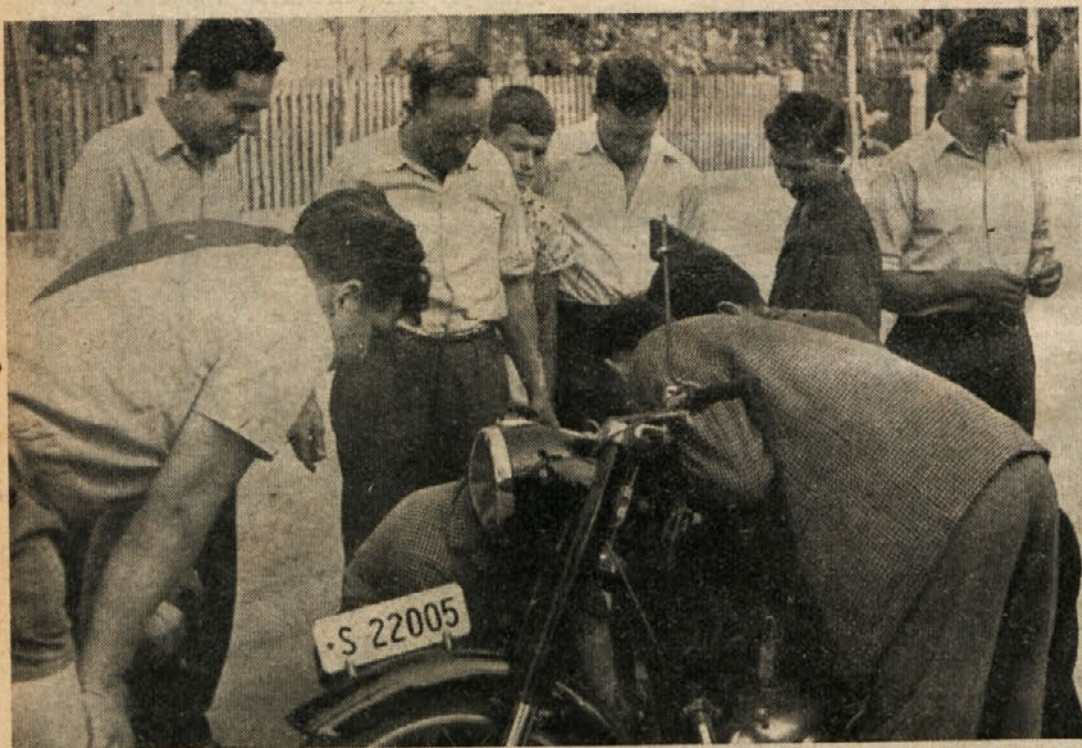
POPRAVEK

V Cinkarnarju šte. 4 z dne 25. novembra 1959 je v članku »Mehanizacija del v topilnici surovega cinka«, pomotoma izpuščen soavtor Vrhovec ing. Slavko.
Uredništvo

KRSITVE

delovne discipline v času od 1. 10. 1959 do 30. 11. 1959, ki jih je obravnavala disciplinska komisija.

Zap. št.	Priimek (očetovo ime) in ime	Delovno mesto — obrat	Izrečena kazen	Prekrški
1.	PALIR (Janez) Matija	težak v gradb. oddelku	strogi javni ukor	Pridobitev osebnih gnotne koristi
2.	SEVER (Matija) Matija	II. valjač got. valjanja	10 % mesečnega osebn. dohodka za čas 1 meseca	Odklonitev izvršitve delovnih nalogov
3.	TOMAZIČ (Hilde) Ivan	vod. in parni instalater	opomin	
4.	KUKOVIČ (Anton) Anton	vod. in parni instalater	opomin	

Tečajniki odpravljajo okvaro na motorju.

Foto Zele Pavle

Srečno in veselo

ново leto 1960

želi vsem bralcem

»Cinkarnarja«

Uredniški odbor